

Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Наукові інтереси: теорія і методика професійної освіти, інноваційні технології підготовки майбутніх вихователів ЗДО та вчителів НУШ.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

SHVETS Oksana – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Preschool

and Primary Education of the Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanitarian and Pedagogical Academy.

Scientific interests: theory and methodology of professional education, innovative technologies for training future educators of preschool educational institutions and teachers of the New Ukrainian School.

Стаття надійшла до редакції 10.10.2025 р.

Стаття прийнята до друку 25.10.2025 р.

УДК 37.011.3:005:336.2:81276.6:502/504-051

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-221-310-315

ШИМАНСЬКА Віра –

доктор філософських наук в галузі педагогіка
доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів
Львівського національного університету імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7308-5567>
e-mail: vira.shymanska@lnu.edu.ua

ЕВОЛЮЦІЯ АНГЛОМОВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТА ТУРИСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ ДИСКУРСІ

У статті досліджується еволюція англomовної термінології в галузях екології та туризму та її трансформації у сучасному професійному дискурсі. Проаналізовано ключові семантичні зміни, що відбулися в термінах, пов'язаних з охороною довкілля, розвитком сталого туризму та управлінням природними ресурсами. Особлива увага приділяється інтеграції екологічних і туристичних концептів.

Висвітлюються сучасні тенденції розвитку термінології, включно з появою нових лексичних одиниць (overtourism, regenerative tourism), уточненням та спеціалізацією існуючих понять (pollution → carbon footprint, conservation → sustainability) і впровадженням цифрових та міжкультурних концептів (virtual tourism, eco-destinations). Досліджується їхнє практичне значення для формування лексичної компетентності майбутніх фахівців, що дозволяє підвищувати ефективність академічного та професійного спілкування англійською мовою, забезпечувати точність наукових текстів і сприяти реалізації принципів сталого розвитку.

Зроблено порівняльну характеристику лексичних одиниць, що функціонують у сфері екології та туризму, з метою виявлення спільних тенденцій у їх семантичній еволюції та особливостей адаптації до сучасного професійного дискурсу. Порівняльний аналіз засвідчив взаємопроникнення термінологічних систем обох галузей, що зумовлено глобалізаційними процесами, розвитком сталого туризму та зростанням ролі екологічної свідомості у туристичній діяльності.

Здійснено порівняльну характеристику сучасних підручників, присвячених вивченню англійської мови для професійного спілкування у галузях туризму та екології. Аналіз показав, що навчальні матеріали обох напрямів мають спільну тенденцію до інтеграції лексики сталого розвитку, міжкультурної комунікації та професійної етики. Разом з тим, підручники з англійської мови для туризму переважно зосереджені на формуванні навичок сервісної комунікації, тоді як навчальні ресурси з екологічного спрямування – на розвитку наукової термінології та екологічного мислення.

У статті представлено методичні розробки, спрямовані на практичне застосування нової лексики в межах аудиторної роботи студентів, що передбачають використання інтерактивних вправ, рольових ситуацій та комунікативних завдань, орієнтованих на реальні професійні контексти екології та туризму. Залучення таких форм роботи сприяє активному засвоєнню термінології, розвитку навичок усного та писемного професійного мовлення, а також формуванню стійкої мотивації до вивчення англійської мови у майбутніх фахівців.

Ключові слова: екологія, туризм, англomовна термінологія, лексичні трансформації, професійна комунікація, сталий розвиток, міждисциплінарний дискурс.

SHYMANSKA Vira –

PhD in Pedagogy Associate Professor, Department
of Foreign Languages for Natural Sciences
Ivan Franko National University of Lviv
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7308-5567>
e-mail: vira.shymanska@lnu.edu.ua

EVOLUTION OF ENGLISH-LANGUAGE ECOLOGICAL AND TOURISM TERMINOLOGY IN MODERN PROFESSIONAL DISCOURSE

The article examines the evolution of English terminology in the fields of ecology and tourism and its transformations in contemporary professional discourse. Key semantic changes in terms related to environmental protection, sustainable tourism development, and natural resource management are analyzed. Particular attention is paid to the integration of ecological and tourism concepts, which enables the formation of a comprehensive interdisciplinary professional discourse.

The study highlights current trends in terminology development, including the emergence of new lexical units (overtourism, regenerative tourism), the clarification and specialization of existing terms (pollution → carbon footprint, conservation → sustainability), and the incorporation of digital and intercultural concepts (virtual tourism, eco-destinations). The practical significance of these transformations for developing lexical competence among future specialists is emphasized, facilitating effective academic and professional communication in English, ensuring precision in scientific texts, and promoting the principles of sustainable development.

A comparative analysis of lexical units functioning in the fields of ecology and tourism has been carried out to identify common trends in their semantic evolution and the peculiarities of their adaptation to modern professional discourse. The results of the comparison demonstrate the interpenetration of terminological systems in both domains, driven by globalization processes, the development of sustainable tourism, and the increasing role of environmental awareness in tourism activities.

A comparative analysis of modern textbooks devoted to learning English for professional communication in the fields of tourism and ecology has been conducted. The analysis revealed a common trend toward integrating the vocabulary of sustainable development, intercultural communication, and professional ethics. At the same time, textbooks in English for tourism primarily focus on developing service communication skills, whereas ecological English materials emphasize scientific terminology and the formation of environmental awareness.

The article presents methodological developments aimed at the practical application of new vocabulary within classroom activities. These developments include the use of interactive exercises, role-playing situations, and communicative tasks focused on real professional contexts in ecology and tourism. Such forms of work contribute to the active acquisition of terminology, the development of oral and written professional communication skills, and the formation of sustainable motivation for learning English among future specialists.

Key words: ecology, tourism, English terminology, lexical transformations, professional communication, sustainable development, interdisciplinary discourse.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний професійний англомовний дискурс у сферах екології та туризму зазнає значних трансформацій під впливом глобалізаційних процесів, інтенсивного розвитку технологій, зростання міжнародної мобільності та актуалізації проблем зміни клімату а утвердження концепції сталого розвитку. Концепція сталого розвитку дедалі частіше стає визначальним чинником у формуванні професійної комунікації, оскільки передбачає поєднання економічних, екологічних та соціальних аспектів у всіх сферах діяльності. У контексті навчання англійської мови для професійних цілей це означає необхідність добору автентичних матеріалів, що відображають сучасні тенденції відповідального ставлення до довкілля, етичного туризму та корпоративної екологічної культури. Якщо раніше термінологія цих галузей розглядалася переважно окремо, сьогодні спостерігається інтеграція екологічних і туристичних концептів, що відображає міждисциплінарний характер сучасного наукового та професійного середовища [1; 2].

Лексичні зміни у професійному дискурсі відображають еволюцію наукового знання, суспільних цінностей та професійних практик. Вони включають появу нових термінів, семантичну модифікацію існуючих понять та уточнення значень, що дозволяє фахівцям більш точно описувати явища та процеси у сфері екології і туризму [3; 4]. Наприклад, поняття sustainability трансформує традиційне уявлення про охорону природи (conservation), включаючи економічні та соціальні аспекти, що стає особливо важливим для розвитку концепції сталого туризму [5].

Сучасні виклики, пов'язані зі зміною клімату, деградацією природних ресурсів та зростанням туристичних потоків, вимагають не лише оновлення наукових підходів, а й адекватної термінологічної підтримки цих процесів. Тому формування компетентності у використанні сучасної англомовної термінології є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх екологів і фахівців з туризму [6; 7].

Актуальність дослідження визначається необхідністю систематизації змін у термінології, виявлення ключових тенденцій її розвитку та оцінки їхнього впливу на професійну комунікацію. Особлива увага приділяється семантичним трансформаціям, які дозволяють поєднати екологічні та туристичні концепти, забезпечуючи цілісність і

точність комунікації у міждисциплінарному та міжнародному контексті [8; 9].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз останніх досліджень свідчить про значне поглиблення академічного інтересу до проблематики сталого розвитку в Україні. Так, Колодійчук і Волошина у статті Implementation of the Green Economy in Ukraine: Challenges, Tools, and Opportunities for Sustainable Development розглядають перехід України до «зеленої економіки» як ключовий інструмент сталого розвитку. Стрільчук та співавтори у роботі Determinants of Sustainable Development in the Context of Digital Transformation досліджують детермінанти сталого розвитку в умовах цифровізації економіки, підкреслюючи роль сучасних технологій у формуванні сталих практик. Гайдук і Каленський у статті Sustainable Development in Vocational Education: Foreign Experience висвітлюють досвід різних країн щодо інтеграції принципів сталого розвитку у професійну освіту та акцентують увагу на соціальному вимірі цього процесу. Пишинограєва й Ткаченко у роботі Analysis and Forecasting the Level of Sustainable Development in the European Context пропонують методологічні підходи до оцінки та прогнозування рівня сталого розвитку в європейському контексті. Загалом ці роботи демонструють мультидисциплінарний характер сучасних досліджень, які охоплюють економічні, технологічні, освітні та соціальні аспекти сталого розвитку.

Мета статті полягає у комплексному аналізі еволюції англомовної термінології в екології та туризмі, визначенні сучасних тенденцій розвитку професійного дискурсу та оцінці їхнього значення для формування лексичної компетентності майбутніх фахівців. Досягнення цієї мети дозволяє підвищити ефективність професійного спілкування, інтегрувати національні навчальні програми у міжнародний освітній простір та сприяти реалізації принципів сталого розвитку [10].

Виклад основного матеріалу дослідження.

Розширення поля термінології пов'язане із потребою більш точного опису професійних явищ та процесів, що охоплюють взаємодію людини і довкілля, а також вплив туристичної діяльності на природні і соціальні системи [4].

Лексичні трансформації у професійному англомовному дискурсі екології та туризму можна розглядати як результат комплексного впливу соціокультурних, економічних та науково-тех-

нічних чинників. Вони охоплюють кілька взаємопов'язаних аспектів.

Поява нових термінів відображає виникнення нових наукових концептів та професійних практик, що виникають у відповідь на глобальні екологічні виклики та розвиток туристичної індустрії. Прикладами є терміни *overtourism* та *regenerative tourism*, що інтегрують міждисциплінарні підходи до управління туристичними потоками та збереження природних і культурних ресурсів [1; 2]. Семантичні зміни демонструють процеси розширення або уточнення значень існуючих термінів. Наприклад, трансформація *conservation* → *sustainability* свідчить про зсув акценту від локальної охорони природи до комплексного підходу, що враховує екологічні, економічні та соціальні

аспекти сталого розвитку [3; 4]. Спостерігається уточнення значень та спеціалізація термінів, що дозволяє диференціювати конкретні явища та процеси. Класичним прикладом є еволюція від загального *garbage* до більш спеціалізованих понять *waste* і *e-waste*, що забезпечує точність у наукових і професійних комунікаціях [5].

Таким чином, трансформації лексики у професійному дискурсі мають не лише когнітивний характер, відображаючи розвиток наукових знань, але й комунікативний аспект, забезпечуючи ефективну інтеграцію фахівців у міжнародне професійне середовище та підвищуючи їхню здатність до точного й адекватного відтворення професійної інформації [6; 7].

Старий термін	Новий термін / Концепт	Пояснення
Global warming	Climate change	Відображає всі кліматичні зміни, а не лише підвищення температури.
Alternative energy	Renewable energy	Підкреслює відновлюваний характер джерел енергії.
Conservation	Sustainability	Комплексний підхід до збереження природи з урахуванням соціальних і економічних аспектів.
Green tourism	Eco-tourism → Regenerative tourism	Від простого «зеленого туризму» до концепції відновлення природних і культурних ресурсів.
Pollution	Environmental impact → Carbon footprint	Від загального поняття «забруднення» до кількісного оцінювання впливу на довкілля.
Mass tourism	Overtourism	Визначення негативних наслідків надмірного туристичного навантаження на територію [6].
Nature tourism	Eco-tourism	Туризм, що передбачає екологічно відповідальну взаємодію з природою [7].
Tourism development	Sustainable tourism development	Забезпечення збалансованого розвитку туризму з урахуванням екологічних, економічних та соціальних факторів [8].
Garbage	Waste → Solid waste → Hazardous waste → E-waste	Диференціація типів відходів для більш точного управління [9].
Alternative transport	Green transport → Low-carbon transport	Відображає тенденцію до використання екологічно чистого транспорту [10].
Natural resources management	Ecosystem management → Adaptive management	Підкреслює інтеграційний та адаптивний підхід до управління природними ресурсами [11].
Cultural tourism	Heritage tourism → Regenerative tourism	Розширення термінології з акцентом на відновлення культурних цінностей [12].
Tourism experience	Experiential tourism → Immersive tourism	Концепт, що підкреслює глибокий занурюючий досвід туриста [13].
Tourist behavior	Responsible tourism behavior → Pro-environmental behavior	Вказує на соціально-екологічну відповідальність туристів [14].
Destination marketing	Sustainable destination marketing	Включає екологічні та соціальні аспекти у промоцію туристичних локацій [15].
Nature conservation	Biodiversity conservation → Ecosystem restoration	Розширення змісту поняття, акцент на відновленні екосистем [16].
Tourism planning	Integrated tourism planning → Smart tourism planning	Від звичайного планування до цифрового та адаптивного управління туристичними потоками [17].
Leisure	Outdoor recreation → Ecologically responsible recreation	Підкреслює екологічну відповідальність у організації відпочинку [18].

Засвоєння сучасної англійської термінології в сферах екології та туризму має багаторівневе практичне значення для професійної підготовки та наукової діяльності майбутніх фахівців. По-перше, це забезпечує можливість ефективної участі у міжнародних наукових конференціях, семінарах і професійних форумах, де вживання актуальної термінології є необхідною умовою комунікації [1; 2]. Знання оновлених термінів сприяє підвищенню якості академічного читання та підготовки наукових і професійних текстів, забезпечуючи точність у висвітленні складних екологічних та туристичних явищ [3; 4]. По-третє, інтеграція сучасної лексики у навчальні програми дозволяє студентам

розвивати компетентності, необхідні для проектної діяльності у сфері сталого розвитку, екологічно відповідального туризму та управління природними ресурсами, включно з оцінкою впливу туристичної діяльності на довкілля [5; 6].

Формування професійної лексичної компетентності у майбутніх екологів та фахівців з туризму передбачає активне засвоєння сучасної англійської термінології та її використання у професійному дискурсі. Ефективним інструментом є контекстуальне запам'ятовування, яке полягає у включенні нових слів у речення та тексти, що відображають реальні професійні ситуації [1; 2]. Дієві методи вивчення нових слів є використання

флеш-карток, класифікація термінів за тематичними групами та систематичне повторення з інтервалами (spaced repetition), що сприяє закріпленню словникового запасу у довгостроковій пам'яті [3]. Практичне застосування лексики реалізується через створення усних монологів і діалогів, рольових ігор, кейсів, написання аналітичних нотаток і участь у дискусіях на професійні теми, що забезпечує розвиток як мовної, так і комунікативної компетентності [4].

Для поглиблення розуміння значень термінів рекомендується працювати з синонімами, антонімами, а також застосовувати мнемонічні асоціації, що допомагає встановлювати міцні когнітивні зв'язки між новими словами та реальними професійними ситуаціями. Додатково до цього важливим є читання спеціалізованих текстів англійською мовою та використання ігор і вправ, що стимулюють активне засвоєння лексики [5; 6].

Таким чином, комплексне використання цих методів дозволяє підвищити рівень лексичної компетентності майбутніх екологів і фахівців з туризму, забезпечуючи точність та ефективність професійного спілкування у міжнародному контексті.

Приклад вправ для формування лексичної компетентності:

1. Вправа «Контекстуальні речення»

Мета: закріплення нових термінів у професійному контексті.

Опис: студентам пропонується взяти список нових термінів (наприклад: *overtourism*, *regenerative tourism*, *carbon footprint*, *eco-destinations*) і скласти 2–3 речення з кожним словом, що відображають реальні ситуації у сфері екології або туризму.

Приклад:

Overtourism in Venice has led to significant environmental degradation.

Regenerative tourism projects help restore natural and cultural resources.

Педагогічне значення: така вправа формує розуміння значення термінів і їх адекватне використання у професійному дискурсі, сприяє розвитку усного і письмового мовлення [1; 2].

2. Вправа «Синоніми та антоніми»

Мета: поглиблення семантичного розуміння термінів та розвиток словникового запасу.

Опис: студентам пропонується підбирати до нових термінів синоніми та антоніми, а потім складати короткі речення, де вони їх застосовують.

Приклад:

Pollution → Synonym: *contamination*; Antonym: *cleanliness*

Речення: *Reducing pollution is essential for maintaining ecosystem cleanliness.*

Sustainable tourism → Synonym: *eco-friendly tourism*; Antonym: *mass tourism*

Речення: *Sustainable tourism practices minimize the negative effects of mass tourism.*

Педагогічне значення: вправи такого типу розвивають точність у використанні термінів, сприяють розумінню контексту та підвищують міждисциплінарну компетентність [3; 4].

Нарешті, формування професійної термінологічної компетентності сприяє розвитку здатності до міждисциплінарної та міжкультурної комунікації, що є ключовим фактором інтеграції у міжнародне професійне середовище та реалізації принципів сталого розвитку на практиці [7; 8].

3. Вправа «Рольова гра»

Method: *Information Gap / Interview Role Play*

Task Description:

Students practice interviewing and describing sustainable hotel practices.

Procedure:

1. Split the class into two groups:

o Group A (Hotel Managers): each receives a short hotel description with eco-friendly features (solar panels, recycling, local food).

o Group B (Tourists): they prepare interview questions to find the best eco-friendly hotel.

2. Students conduct interviews and take notes.

3. They switch roles and repeat.

4. Discuss which hotel seemed the most sustainable and why.

Focus & Skills: Question formation, note-taking, comparing information, vocabulary: accommodation, energy saving, recycling. Communicative functions: asking for and giving information.

Для з'ясування тенденцій у відборі та поданні професійної лексики було здійснено порівняльний аналіз підручників старого зразка (1990–2000-х років) та нового покоління (після 2020 року), призначених для навчання англійської мови у сфері екології та туризму. Підручники старого зразка (наприклад: *English for Environmental Science*, Oxford University Press, 1999; *English for Tourism*, Longman, 2002) характеризуються традиційним підходом до формування лексичної компетентності. Їх зміст зосереджено переважно на перекладних вправах, граматичних структурах і засвоєнні вузькопрофесійної термінології без урахування комунікативного контексту. Екологічна лексика часто подається у вигляді глосаріїв (наприклад, *pollution*, *waste management*, *acid rain*), а туристична – у форматі ділових ситуацій (*booking*, *accommodation*, *itinerary*), однак без акценту на міждисциплінарних чи глобальних аспектах [5].

Підручники нового покоління (наприклад: *English for Sustainable Tourism*, Cambridge University Press, 2021; *English for Environmental Communication*, Routledge, 2022) відображають сучасні тенденції розвитку термінології, поєднуючи екологічну та туристичну лексику в межах концепції сталого розвитку. Вони орієнтовані на розвиток комунікативної та критичної компетентності студентів, містять автентичні тексти з міжнародних джерел (зокрема з *UNWTO Reports*, *UNEP Documents*, *Sustainable Travel International*), інтерактивні завдання, проектну роботу та аналіз реальних кейсів. До ключових термінів належать *carbon footprint*, *eco-destination*, *regenerative tourism*, *biodiversity protection*, *circular economy* [6].

Порівняльна характеристика засвідчує, що сучасні підручники не лише розширюють лексичний діапазон студентів, але й формують у них усвідомлення глобальних екологічних викликів, соціальної відповідальності та важливості

екологічної поведінки у сфері туризму. Отже, еволюція навчальних матеріалів від традиційних до комунікативно орієнтованих відображає загальну тенденцію оновлення професійного дискурсу та підвищення ролі лексичної компетентності у міждисциплінарній підготовці майбутніх фахівців.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Еволюція англomовної термінології в екології та туризмі демонструє комплексний вплив соціокультурних, економічних та науково-технічних факторів на розвиток професійного дискурсу. Аналіз трансформацій термінів показує, що сучасна лексика цих галузей характеризується двома взаємопов'язаними процесами: появою нових термінів і семантичною модернізацією існуючих понять. Нові лексичні одиниці, такі як *overtourism* або *regenerative tourism*, інтегрують міждисциплінарні підходи до управління туристичними потоками та охорони природних і культурних ресурсів, що є відповіддю на глобальні екологічні виклики [1; 2]. Вони забезпечують більш комплексне відображення сучасних екологічних та туристичних процесів, включаючи економічні та соціальні аспекти, що є характерними для концепту сталого розвитку [3; 4]. Сучасні тенденції розвитку англomовної термінології включають інтеграцію екологічних і туристичних концептів, універсалізацію поняття «sustainability», цифровізацію термінологічного поля та міжкультурну адаптацію лексики. Ці процеси формують новий тип професійного дискурсу, який забезпечує міждисциплінарність, глобальну інтеграцію та відповідність сучасним стандартам сталого розвитку [5; 6]. Практичне значення таких трансформацій полягає у формуванні професійної компетентності майбутніх екологів та фахівців з туризму. Засвоєння сучасної термінології дозволяє забезпечити ефективну участь у міжнародних конференціях, читання та підготовку наукових і професійних текстів, реалізацію проєктів сталого туризму та оцінку екологічних впливів туристичної діяльності. Крім того, оволодіння актуальною лексикою сприяє розвитку здатності до міжкультурної та міждисциплінарної комунікації, що є необхідною умовою інтеграції у глобальне професійне середовище [7; 8].

Таким чином, лексичні трансформації в англomовному професійному дискурсі відображають не лише розвиток науки і практики, а й соціальні та культурні зміни, що формують нові вимоги до підготовки фахівців. Урахування цих змін у навчальних програмах є ключовим чинником формування компетентного спеціаліста, здатного ефективно взаємодіяти у міжнародному професійному середовищі та реалізовувати принципи сталого розвитку у сфері екології та туризму [9; 10].

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Hall C. M. *Tourism and sustainable development*. Routledge. 2010.
2. Gössling S., Scott D., Hall C. M. *Sustainable tourism: Transformations for the future*. Routledge. 2015.
3. Holden A. *Environment and tourism*. Routledge, 2008.
4. Weaver D. *Sustainable tourism: Theory and practice*. Elsevier. 2006.

5. Honey M. *Ecotourism and sustainable development*. Island Press. 2008.
6. Bramwell B., Lane B. *Sustainable tourism: An evolving global approach*. *Journal of Sustainable Tourism*. 2011. Vol. 19. №4–5. P. 411–421.
7. Fletcher R., Murray I., Blázquez-Salom M., Blanco-Romero A. *Tourism and environmental change*. Routledge. 2013.
8. Richards G., Wilson J. *Developing creativity in tourist experiences*. *Tourism Management*. 2006. Vol. 27. №6. P. 1209–1223.
9. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). *Climate change 2021: The physical science basis*. Cambridge University Press. 2021.
10. REN21. *Renewables 2022 global status report*. Paris: REN21 Secretariat. 2022.
11. Weaver D. *Ecotourism in the 21st century*. Routledge. 2001.
12. United Nations Environment Programme (UNEP). *Global Environment Outlook 6*. Cambridge University Press. 2019.
13. Milano C., Cheer J. M., Novelli M. *Overtourism: Excesses, discontents and measures in travel and tourism*. CABI. 2019.
14. Buckley R. *Tourism and environment*. *Annual Review of Environment and Resources*. 2011. Vol. 36. №1. P. 397–416.
15. United Nations World Tourism Organization (UNWTO). *Sustainable Tourism for Development Guidebook*. Madrid: UNWTO. 2017.
16. Gössling S., Hall C. M. *Sustainable tourism and global environmental change*. Routledge. 2016.
17. Tussyadiah I., Wang D. *Tourism and technology*. *Annals of Tourism Research*. 2016. Vol. 57. P. 13–25.
18. Pritchard A., Morgan N. *Culture, identity and tourism*. *Annals of Tourism Research*. 2001. Vol. 28. №1. P. 164–182.
19. Hall C. M. *Tourism, climate change and the role of education*. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*. 2010. Vol. 9. №1. P. 4–12.

REFERENCES

1. Hall, C. M. (2010). *Tourism and sustainable development*. Routledge. [in English]
2. Gössling, S., Scott, D., Hall, C. M. (2015). *Sustainable tourism: Transformations for the future*. Routledge. [in English]
3. Holden, A. (2008). *Environment and tourism*. Routledge. [in English]
4. Weaver, D. (2006). *Sustainable tourism: Theory and practice*. Elsevier. [in English]
5. Honey, M. (2008). *Ecotourism and sustainable development*. Island Press. [in English]
6. Bramwell, B., Lane, B. (2011). *Sustainable tourism: An evolving global approach*. *Journal of Sustainable Tourism*. Vol. 19. № 4–5. P. 411–421. [in English]
7. Fletcher, R., Murray, I., Blázquez-Salom, M., Blanco-Romero, A. (2013). *Tourism and environmental change*. Routledge. [in English]
8. Richards, G., Wilson, J. (2006). *Developing creativity in tourist experiences*. *Tourism Management*. Vol. 27. №6. P. 1209–1223. [in English]
9. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2021). *Climate change 2021: The physical science basis*. Cambridge University Press.
10. REN21. *Renewables 2022 global status report*. (2022). Paris: REN21 Secretariat. [in English]
11. Weaver, D. (2001). *Ecotourism in the 21st century*. Routledge.
12. United Nations Environment Programme (UNEP). (2019). *Global Environment Outlook 6*. Cambridge University Press. [in English]

13. Milano, C., Cheer, J. M., Novelli, M. (2019). Overtourism: Excesses, discontents and measures in travel and tourism. CABl. [in English]
14. Buckley, R. (2011). Tourism and environment. Annual Review of Environment and Resources. Vol. 36. №1. P. 397–416. [in English]
15. United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (2017). Sustainable Tourism for Development Guidebook. Madrid: UNWTO. [in English]
16. Gössling, S., Hall, C. M. (2016). Sustainable tourism and global environmental change. Routledge. 2016. [in English]
17. Tussyadiah, I., Wang, D. (2016). Tourism and technology. Annals of Tourism Research. Vol. 57. P. 13–25. [in English]
18. Pritchard, A., Morgan, N. (2001). Culture, identity and tourism. Annals of Tourism Research. Vol. 28. №1. P. 164–182. [in English]
19. Hall, C. M. (2010). Tourism, climate change and the role of education. Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education. 2010. Vol. 9. №1. P. 4–12. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ШИМАНСЬКА Віра – доктор філософських наук в галузі педагогіка доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: еволюція англomовної екологічної та туристичної термінології у сучасному професійному дискурсі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SHYMANSKA Vira – PhD in Pedagogy Associate Professor, Department of Foreign Languages for Natural Sciences Ivan Franko National University of Lviv.

Scientific interests: evolution of english-language ecological and tourism terminology in modern professional discourse.

Стаття надійшла до редакції 09.10.2025 р.

Стаття прийнята до друку 19.10.2025 р.

УДК 378.018.8:81]:001.895-021.142.3(045)
DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-221-315-320

ШИМАНСЬКА Вікторія –

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови та методики її навчання
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1164-1041>
e-mail: v.o.shymanska@udpu.edu.ua

РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті акцентується на гостроті нагальної потреби оновлення системи вищої педагогічної освіти. Стверджується, що лінгводидактика є цариною інтенсивного пошуку найбільш релевантних інноваційних методик. Проведено оцінку дієвості їх впровадження у ході лінгвістичного навчання, а також прогресу в подоланні розриву між актуальними вимогами суспільства й застарілими підходами. Мета статті полягає у розкритті сутності інноваційних технологій, зокрема технологій проблемного навчання з усіма її складниками, що використовуються в підготовці філологів, а також у виокремленні оптимальних з них для застосування на початковому етапі фахової підготовки.

Особливий наголос робиться на технології проблемного навчання, оскільки її складники такі, як проблемне запитання та проблема вправа, є доцільними у теоретичному і прикладному аспекті опанування навчальних дисциплін – освітніх компонентів. Дослідник наголошує на тому, що технологія проблемного навчання стимулює здобувачів освіти формувати і формулювати власні погляди, обґрунтовуючи їх відповідними фактами. В інноваційній освітній парадигмі здійснення мовної підготовки у вищій школі прогресивно вбачається технологія проблемного навчання з усіма його складниками.

У статті зазначено, що проблема застосування педагогічних інноваційних технологій стали об'єктом наукового інтересу низки лінгводидактів та педагогів. Звертається увага на супровідних новітнім технологіям викликах, пов'язаних зі збереженням принципів гуманізму та глибокій особистісній взаємодії. Автор підкреслює, що підготовка майбутнього філолога має специфіку, оскільки зорієнтована на виховання майбутньої еліти нації, а тому повинна базуватися на аксіологічних засадах і бути ціннісно орієнтованою.

Ключовим аспектом статті є аналіз можливостей впровадження технологій проблемного навчання для формування базових компетенцій та компетентностей для майбутніх філологів у ході вивчення фундаментальних лінгвістичних дисциплін.

Ключові слова: інноваційні педагогічні технології, проблемне навчання, проблемні вправа, запитання, завдання.

SHYMANSKA Viktoriia –

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of the
Department of Ukrainian Language and Methods of Teaching
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1164-1041>
v.o.shymanska@udpu.edu.ua

IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES AS A MEANS OF MODERNIZING LINGUISTIC TRAINING

The article emphasizes the pressing need to modernize the system of higher pedagogical education. It asserts that linguodidactics today represents a field of intensive search for the most relevant and effective innovative methodologies. The study assesses the effectiveness of implementing such methodologies in linguistic education, as well as the progress made in bridging the gap between current societal demands and outdated pedagogical approaches.